

ЗАКОН

О ВОЈНОМ ОБРАЗОВАЊУ

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се циљеви и начела војног образовања, специфичности војног образовања у односу на образовни систем Републике Србије школовање, усавршавање и војно стручно оспособљавање за потребе одбране и Војске Србије, планирање и организовање војног образовања, посебни услови и начин остваривања наставних и студијских програма, положај наставника, ученика, кадета односно студената и полазника, финансирања војношколских установа, као и друга питања од значаја за функционисање и развој војног образовања.

Сви термини којима су у овом закону означени положаји, професије, односно занимања и звања, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.

Члан 2.

Војно образовање од посебног је значаја за одбрану Републике Србије.

Војно образовање обухвата школовање, усавршавање и војно стручно оспособљавање за потребе одбране и Војске Србије.

Школовање, у смислу овог закона, подразумева средње образовање и васпитање и високо образовање које реализују војношколске установе.

Усавршавање, у смислу овог закона, подразумева све облике образовања током живота професионалних припадника Војске Србије и државних службеника које реализују војношколске установе и јединице и установе Министарства одбране и Војске Србије.

Војно стручно оспособљавање, у смислу овог закона, подразумева програме обуке за резервне официре Војске Србије, кандидата за пријем у професионалну војну службу и страних држављана.

Члан 3.

Војним образовањем остварују се посебни циљеви који произилазе из природе војне службе и посебних услова под којима се обављају послови за потребе одбране и Војске Србије.

Посебни циљеви војног образовања јесу школовање и усавршавање професионалних припадника Војске Србије, државних службеника и лица из грађанства за вршење послова и задатака из надлежности Министарства одбране и Војске Србије, као и развој научноистраживачког и стручног кадра за потребе одбране и Војске Србије.

Члан 4.

Војно образовање заснива се на посебним принципима који произилазе из природе војне службе и организације и рада војних установа уз поштовање људских права и грађанских слобода, укључујући забрану свих врста дискриминације.

Посебни принципи војног образовања јесу:

- 1) руковођење војношколским установама уз примену начела субординације и јединственог и интегрисаног руковођења војним образовањем;
- 2) јединствено и интегрисано планирање, развој и усавршавање војног образовања и научноистраживачког и стручног рада од значаја за одбрану и Војску Србије под условима прописаним законом којим се уређује одбрана и прописима о заштити тајних података;
- 3) организација и пословање које се заснива на општим актима војношколских установа и прописима о организацији и материјалном и финансијском пословању војних установа;
- 4) посебна права, обавезе и одговорности ученика, кадета односно студената који се школују ради пријема у професионалну војну службу, у складу са прописима о одбрани и Војсци Србије и правилима војне службе;
- 5) посебан статус војношколских установа у систему образовања који се заснива и на начелима унутрашњег уређења војних установа и систематизацији формацијских места наставника и сарадника који се бирају из реда професионалних припадника Војске Србије и запослених у Министарству одбране и Војсци Србије;
- 6) обезбеђивање квалитета и ефикасности војног образовања у складу са захтевима професионализације Војске Србије и прописима о одбрани и Војсци Србије.

Члан 5.

На све што непосредно није уређено овим законом примењиваће се одредбе прописа у области средњег образовања и васпитања и високог образовања, уколико нису у супротности са прописима којима се уређује војна служба и организација и рад војних установа.

II. ШКОЛОВАЊЕ ЗА ПОТРЕБЕ ОДБРАНЕ И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ

1. Средње војно образовање и васпитање и високо војно образовање

Члан 6.

Средње војно образовање и васпитање остварује се кроз развијање мотивације за војни позив и школовање, првенствено ради стицања општег или средњег стручног образовања ради настављања школовања у војним високошколским установама или војно стручног оспособљавања ради пријема у професионалну војну службу у својству подофицира, као и ради оспособљавања за рад и занимање стварањем стручних компетенција, у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада, развојем савремене науке, економије, технике и технологије.

Средње војно образовање и васпитање планира се и развија у складу са потребама одбране и Војске Србије и од посебног је значаја за одбрану.

Члан 7.

Високо војно образовање остварује се школовањем на струковним студијама и академским студијама првог, другог и трећег степена, у оквиру образовно-научних поља, као и кроз основна, примењена и развојна истраживања у научним областима од значаја за одбрану и Војску Србије.

Високо војно образовање реализује се интегрисањем образовне и научноистраживачке делатности ради сталног унапређења квалитета наставе и

усавршавања научноистраживачког и стручног рада од значаја за одбрану и Војску Србије.

Војне високошколске установе обављају и експертско-консултантску делатност, учествују у изради наставно-образовне литературе, а могу обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада, под условом да се наведеним делатностима не угрожава квалитет наставе и основна делатност војних високошколских установа.

2. Надлежност у средњем и високом војном образовању

Члан 8.

Послове у вези са планирањем и организовањем војног образовања врше Министарство одбране, Универзитет одбране у Београду (у даљем тексту: Универзитет) и органи пословођења, управљања и стручни органи средњих војних школа и високошколских јединица у саставу Универзитета.

Члан 9.

Министарство одбране:

- 1) прати развој војног образовања;
- 2) утврђује мере за унапређење војног образовања;
- 3) планира и организује војно образовање у складу са стратешким документима у области одбране, безбедности и образовања;
- 4) распоређује финансијска средства из буџета Републике Србије намењена војношколским установама и контролише њихово коришћење;
- 5) утврђује потребу за оснивањем или укидањем средњих војних школа и војних високошколских установа;
- 6) води јединствени регистар војношколских установа, посебних и заједничких студијских програма и наставника и сарадника у војношколским установама;
- 7) обезбеђује редовну попуну кадрова у војношколским установама;
- 8) врши стручни и управни, односно инспекцијски надзор над законитошћу рада војношколских установа;
- 9) даје сагласност на програме војног образовања који се реализују у војношколским установама, измене и допуне студијског програма, образовни профил официјерског кадра, на основу усаглашеног предлога Генералштаба Војске Србије и Универзитета и предлаже Универзитету мере за унапређење система војног образовања;
- 10) уређује ближе услове и поступак пријема страних држављана и лица из грађанства на школовање и усавршавање у војношколским установама и јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије;
- 11) уређује ближе услове и поступак упућивања професионалних припадника Војске Србије на школовање и усавршавање у иностранству;
- 12) уређује ближе услове и поступак упућивања професионалних припадника Војске Србије на школовање на другим универзитетима у Републици Србији;

- 13) уређује ближе услове и поступак упућивања професионалних припадника Војске Србије на програме образовања током живота;
- 14) утврђује број ученика, кадета и студената који се уписују на војношколске установе;
- 15) уређује ближе услове и поступак пријема ученика средњих војних школа на Универзитет одбране, односно пријема у професионалну војну службу;
- 16) обавља и друге послове утврђене законом.

Члан 10.

Универзитет одбране:

- 1) интегрише образовну и научноистраживачку делатност војних високошколских установа односно високошколских јединица у свом саставу и њихово јединствено и усклађено деловање;
- 2) предлаже Министарству одбране мере за унапређење војног образовања, на основу исказаних потреба Генералштаба Војске Србије;
- 3) утврђује заједничку политику и заједничке развојне планове војних високошколских установа;
- 4) обезбеђује мобилност кадета, студената и наставника;
- 5) обезбеђује контролу и унапређење квалитета и конкурентности наставног, научног и стручног рада;
- 6) обезбеђује рационално коришћење људских и материјалних ресурса;
- 7) уређује правила студирања, услове уписа и критеријуме и мерила за рангирање кандидата за пријем на студије;
- 8) интегрише и друге функције, у складу са законом и својим општим актом.

3. Организација војног образовања

а) Војношколске установе

Члан 11.

Војношколске установе јесу: средње војне школе и војне високошколске установе.

Члан 12.

Средња војна школа може бити: Војна гимназија, Средња стручна војна школа и Мешовита војна школа.

Војна гимназија је образовно–васпитна установа у којој се стиче опште образовање и васпитање у трајању од четири године за наставак школовања у војној високошколској установи или другим установама високог образовања у земљи и иностранству.

Средња стручна војна школа је образовно-васпитна установа у којој се стиче одговарајуће опште и стручно образовање и васпитање у трајању од једне до четири године за обављање послова подофицира Војске Србије и војних службеника и намештеника, према смеровима, односно, потребним профилима занимања које у складу са потребама Војске Србије одреди Министарство одбране.

Мешовита војна школа је образовно-васпитна установа која обезбеђује образовање и васпитање у трајању од четири године које се стиче у Војној гимназији и Средњој стручној војној школи.

Јавне исправе издате од средње војне школе пуноважне су на територији Републике Србије.

Члан 13.

Војне високошколске установе су Универзитет и факултет.

Ради унапређења научноистраживачког и стручног рада за потребе одбране и Војске Србије, Универзитет у свом саставу може имати акредитоване научноистраживачке организације и библиотеку.

Војне високошколске установе утврђују и спроводе јединствену политику попуњавања формацијских места, полазећи од потребе да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан, ефикасан и ефективан начин.

Универзитет у свом саставу може имати високошколску јединицу са својством или без својства правног лица под условима прописаним законом и статутом високошколске установе.

Члан 14.

Универзитет одбране је самостална високошколска установа која обавља делатност високог војног образовања кроз студије првог, другог и трећег степена из више научних области у оквиру образовно-научних поља, у складу са дозволом за рад, оснивачким актом и Законом о високом образовању.

Члан 15.

Војна академија је високошколска јединица у саставу Универзитета одбране која изводи студијске програме у складу са дозволом за рад, програме усавршавања и програме војно стручног оспособљавања, у складу са оснивачким актом и овим законом.

Члан 16.

Медицински факултет ВМА је високошколска јединица у саставу Универзитета одбране која изводи студијске програме у пољу медицинских наука, у складу са дозволом за рад, и програме војно стручног оспособљавања у складу са оснивачким актом и законом.

Студијски програми из става 1. овог члана реализују се у оквиру јединственог процеса рада у којем се наставници и сарадници истовремено баве образовним, научноистраживачким и здравственим радом.

Наставна база високошколске јединице из става 1. овог члана су клинике и институти Војномедицинске академије као војноздравствене и научноистраживачке јединице у којима су обезбеђени услови за остваривање дела научноистраживачког и образовног процеса, као и здравствене делатности.

б) Органи војношколских установа

Члан 17.

Орган пословођења средње војне школе је начелник.

Начелника средње војне школе поставља надлежни орган, у складу са прописима који се односе на систематизацију радних места у војним јединицама и војним установама Министарства одбране, из реда професионалних официра са високом стручном спремом.

Начелник средње војне школе је самосталан у обављању послова из свог делокруга и за свој рад одговара Савету средње војне школе и претпостављеном старешини у складу са прописом из става 2. овог члана.

Начелник средње војне школе:

- 1) руководи школом;
- 2) доноси годишњи програм рада школе;
- 3) стара се о примењивању овог закона и других прописа којима се регулише рад школе;
- 4) одговоран је за реализацију наставног плана и програма;
- 5) организује образовно-васпитни рад и стара се о његовом унапређивању;
- 6) организује и остварује педагошко-инструктивни надзор;
- 7) предузима мере за унапређење рада наставника, односно сарадника;
- 8) израђује предлог статута школе;
- 9) сазива и руководи седницама наставничког већа;
- 10) усмерава и усклађује рад стручних органа у школи;
- 11) сарађује са јединицама односно установама за које се школују ученици и са родитељима ученика;
- 12) потписује дипломе;
- 13) обавља и друге послове одређене статутом школе.

Орган управљања средње војне школе је Савет средње војне школе. Савет средње војне школе има председника и 18 чланова. Две трећине чланова Савета средње војне школе предлаже наставничко веће школе тајним гласањем из редова наставника и пунолетних ученика, а председника и једну трећину чланова предлаже начелник Генералштаба Војске Србије. Председника Савета средње војне школе и чланове савета именује министар одбране. Мандат чланова Савета средње војне школе траје три године. Председник и чланови Савета средње војне школе обављају послове из своје надлежности, без накнаде.

Савет средње војне школе:

- 1) усваја статут школе;
- 2) усваја програм рада школе;
- 3) одлучује о оснивању и укидању стручних органа школе;
- 4) разматра усклађеност наставних планова и програма смерова и специјалности;
- 5) усваја план стручног усавршавања наставника, односно сарадника.

Савет средње војне школе усваја предлоге већином гласова од укупног броја чланова.

Стручни органи средње војне школе су наставничко веће, веће године (класе), одељењско веће, разредни старешина и други стручни активни, већа и тимови утврђени статутом школе.

Наставничко веће чине наставници и стручни сарадници.

Веће године (класе) чине наставници који изводе наставу у одређеној години школовања (класи).

Одељењско веће чине наставници који изводе наставу у одређеном одељењу.

Стручни органи средње војне школе:

- 1) старају се о осигурању и унапређивању квалитета образовно-васпитног рада установе;
- 2) прате остваривање програма образовања и васпитања;
- 3) старају се о остваривању циљева и стандарда постигнућа;
- 4) вреднују резултате рада наставника и стручних сарадника;
- 5) прате и утврђују резултате рада ученика;
- 6) предузимају мере за јединствен и усклађен рад са ученицима у процесу образовања и васпитања и решавају друга стручна питања образовно-васпитног рада.

Члан 18.

Орган пословођења Универзитета је ректор, а факултета – декан.

Орган пословођења Универзитета и факултета поставља надлежни орган, у складу са прописима који се односе на систематизацију радних места у војним јединицама и војним установама Министарства одбране, из реда наставника високошколске установе који су у радном односу са пуним радним временом, а изабрани су на неодређено време. Мандат органа пословођења траје три године, са могућношћу једног поновног именовања.

Орган пословођења Универзитета самосталан је у обављању послова из свог делокруга и за свој рад одговара органу управљања високошколске установе и претпостављеном старешини у складу са прописом из става 2. овог члана.

Орган управљања високошколске установе је Савет. Савет високошколске установе има укупно 17 чланова, од којих 11 чланова бирају високошколске јединице, три члана бира Кадетски парламент и три члана у име оснивача именује Влада, на предлог Министарства одбране. Поступак избора, односно именовања и разрешења чланова савета, начин рада савета и одлучивања уређује се статутом високошколске установе. Мандат чланова савета траје три године. Члан савета може бити члан органа управљања само једне високошколске установе.

Председника Савета високошколске установе именује министар одбране. Председник и чланови Савета обављају послове из своје надлежности, без накнаде.

Савет:

- 1) доноси статут;
- 2) предлаже министру одбране орган пословођења;
- 3) доноси финансијски план, на предлог стручног органа;
- 4) усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, на предлог стручног органа;
- 5) усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог стручног органа;

- 6) даје сагласност на одлуке о управљању имовином високошколске установе;
- 7) даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
- 8) доноси одлуку о висини школарине, на предлог стручног органа;
- 9) подноси оснивачу извештај о пословању најмање једанпут годишње;
- 10) доноси општи акт о дисциплинској одговорности студената;
- 11) врши избор екстерног ревизора финансијског пословања високошколске установе;
- 12) обавља и друге послове у складу са овим законом и Статутом високошколске установе.

О питањима из става 6. овог члана савет одлучује већином гласова укупног броја чланова Савета. Статутом високошколске установе одређује се стручни орган који утврђује предлоге из става 6. овог члана.

Универзитет, поред органа пословођења и управљања има и Сенат и Кадетски парламент, а може имати и стручна већа образовно-научних поља, као стручне органе.

Високошколске јединице у саставу Универзитета имају већа образовно-научних поља, Комисију за обезбеђење квалитета и Кадетски парламент, а могу имати и катедре као стручне органе.

Члан 19.

Статутом средње школе, у складу са овим законом, утврђују се надлежност, начин рада и одлучивања органа пословођења, органа управљања и стручних органа средње војне школе.

Састав, делокруг, број чланова, начин избора, трајање мандата, као и начин одлучивања стручних органа високошколске установе, уређују се статутом високошколске установе.

Статутом војношколске установе уређује се: унутрашња организација, делатност и пословање војношколске установе; правни положај и статус високошколских јединица; наставни план и програм односно студије и студијски програми; упис на школовање и правила школовања; звања наставника и сарадника и услови за њихов избор; састав, делокруг, број чланова, начин избора, трајање мандата и начин одлучивања стручних органа војношколске установе у складу са овим законом, као и друга питања од значаја за организацију и рад војношколске установе.

в) Оснивање и укидање војношколских установа

Члан 20.

Војношколске установе оснива и укида Влада.

Потребу за оснивањем или укидањем војношколске установе утврђује Министарство одбране.

Пре доношења акта о оснивању војношколске установе Влада усваја елаборат који израђује Министарство одбране.

Елаборат из става 3. овог члана садржи доказе о оправданости оснивања војношколске установе и о обезбеђивању законом прописаних услова за њено оснивање.

Актом о оснивању војношколске установе одређују се: назив, задаци и седиште установе, потребе за кадром одређеног профила, степен образовања који стичу ученици, кадети односно студенти и полазници који заврше школовање, као и други задаци и елементи неопходни за почетак рада војношколске установе.

Актом о укидању војношколске установе одређују се: рок престанка рада војношколске установе, начин завршетка школовања ученика, кадета односно студената и полазника чије је школовање односно усавршавање у току, преузимање имовине, као и друга питања у вези са престанком рада војношколске установе.

г) Рад војношколских установа

Члан 21.

Војношколска установа може да почне са радом када испуни услове за оснивање и почетак рада и добије решење о верификацији или дозволу за рад од Министарства одбране.

На рад војношколских установа примењују се и прописи о унутрашњем уређењу и систематизацији формацијских места у Министарству одбране и Војсци Србије.

У војношколским установама није дозвољено политичко, страначко или верско организовање и деловање.

Члан 22.

Аутономија Универзитета заснива се на Уставу Републике Србије и Закону о високом образовању и у складу са овим законом, прописима о одбрани и Војсци Србије и правилима војне службе подразумева:

- 1) право на утврђивање студијских програма, на основу потреба система одбране и стручних профила видова, родова и служби Војске Србије које одређују надлежни органи;
- 2) право на предлагање унутрашње организације, у складу са начелима прописаним за унутрашње уређење и систематизацију формацијских места у Министарству одбране и Војсци Србије;
- 3) право на доношење статута и избор органа управљања и других органа, у складу са овим законом и актом о оснивању;
- 4) право на избор наставника и сарадника из састава професионалних припадника Војске Србије и ван Војске Србије њихово ангажовање у настави на основу избора у звање и сагласности надлежног старешине;
- 5) право на издавање јавних исправа;
- 6) право на располагање финансијским средствима, у складу са законом, актом о оснивању, статутом и општим актима Универзитета одбране;
- 7) право на коришћење имовине, у складу са законом, актом о оснивању, статутом и општим актима Универзитета;
- 8) право на одлучивање о прихватању пројеката и о међународној сарадњи са страним високошколским установама, у складу са законом и међународним уговорима у области одбране и војне сарадње.

д) Општи акти**Члан 23.**

Војношколска установа доноси опште акте за које је овлашћена овим законом, актом о оснивању и статутом.

Основни општи акт војношколске установе је статут.

Статут и општи акти војношколске установе објављују се у „Службеном војном листу”.

ђ) Регистар војношколских установа**Члан 24.**

Министарство одбране, у складу са овим законом, води евиденцију (регистар) војношколских установа.

Садржај и начин вођења регистра из става 1. овог члана прописује министар одбране.

4. Школски план и програм**Члан 25.**

Средња војна школа реализује наставни план и програм који одобрава Министарство одбране уз сагласност Генералштаба Војске Србије.

Средња војна школа припрема предлог школског програма, у складу са прописима о средњем образовању и васпитању и основама школских и васпитних програма средњих војних школа, које утврђује министар одбране.

5. Студијски програми и програми војностручног оспособљавања**Члан 26.**

Лица која се школују ради пријема у професионалну војну службу, поред студијског програма, похађају и програм војно стручног оспособљавања који доноси високошколска јединица у саставу Универзитета, након прибављене сагласности из члана 9. тачка 9) овог закона.

Споразумом Универзитета и друге високошколске установе може се, уз сагласност Владе, установити студијски програм за стицање заједничке дипломе – заједнички студијски програм.

Члан 27.

Измене и допуне студијског програма које се врше ради његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке не сматрају се новим студијским програмом, у складу са Законом о високом образовању.

О измени односно допуни студијског програма, Универзитет одбране обавештава министарство надлежно за послове образовања и Министарство одбране, у року од 60 дана од дана доношења одлуке о измени односно допуни студијског програма.

III. УСАВРШАВАЊЕ ЗА ПОТРЕБЕ ОДБРАНЕ И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ**Члан 28.**

Универзитет може самостално или у сарадњи са другим високошколским установама реализовати програме усавршавања ван оквира студијских програма за које има дозволу за рад.

Програми усавршавања реализују се путем курсева, семинара, радионица, стручних и научних саветовања и друго, на којима се полазници упознају са појединим областима струке и науке ради проширивања и продубљивања стеченог знања и успешног рада у пракси.

Услови, начин и поступак реализације програма из става 1. овог члана уређују се општим актом Универзитета, у складу са овим законом.

Лице уписано на програм из става 1. овог члана има статус полазника.

Члан 29.

На Универзитету и јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије организују се и изводе и посебни програми усавршавања професионалних припадника Војске Србије и државних службеника.

У јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије организују се и реализују посебни програми и испити за чиновне војних лица.

Програми из става 1. овог члана реализују се у складу са плановима школовања и усавршавања професионалних припадника Војске Србије и државних службеника у Министарству одбране и Планом обуке и усавршавања професионалних војних лица и лица у резервном саставу и трају најдуже једну школску годину.

Облике усавршавања и ближе услове, начин и поступак реализације програма из ст. 1. и 2. овог члана уређује министар одбране.

Члан 30.

На Универзитету организују се и изводе програми здравствених специјализација и ужих специјализација здравствених радника и здравствених сарадника запослених у Министарству одбране, као и програми континуиране медицинске едукације, у складу са законом и општим актом Универзитета.

Универзитет организује здравствене специјализације и уже специјализације здравствених радника и здравствених сарадника за лица из грађанства, као и програме за иновацију знања и континуирану медицинску едукацију лица из грађанства, у складу са законом и општом актом Универзитета.

Члан 31.

Универзитет организује и програме војно стручног оспособљавања за резервне официре Војске Србије.

За лица која су кандидати за пријем у професионалну војну службу, после завршеног школовања у грађанству, организује се војно оспособљавање.

Облике оспособљавања и ближе услове, начин и поступак реализације програма из ст. 1. и 2. овог члана уређује министар одбране.

IV. НАСТАВНО ОСОБЉЕ У ВОЈНОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА

1. Наставно особље у средњим војним школама

Члан 32.

Наставно особље у средњим војним школама чине наставник, васпитач, стручни сарадник и сарадник у настави.

Лице из става 1. овог члана је држављанин Републике Србије који испуњава услове у погледу стручне спреме и услове прописане Законом о Војсци Србије.

Министар одбране уређује ближе услове у погледу стручне спреме лица из става 1. овог члана.

Задатак лица из става 1. овог члана јесте да својим компетенцијама осигура постизање циљева образовања и васпитања и стандарда постигнућа, уважавајући принципе образовања, предзнања, потребе, интересовања и посебне могућности ученика.

Члан 33.

На пријем наставног особља у професионалну војну службу примењују се прописи о Војсци Србије.

Члан 34.

Наставно особље дужно је да се стално стручно усавршава ради успешнијег остваривања и унапређивања образовно-васпитног рада и стицања компетенција потребних за рад.

Ближе услове и начин остваривања сталног стручног усавршавања наставног особља прописује министар одбране, у складу са циљевима војног образовања и приоритетима Министарства одбране.

2. Наставно особље у војним високошколским установама

Члан 35.

Наставно особље у војним високошколским установама чине наставници, истраживачи са научним звањима и сарадници.

Члан 36.

У звање наставника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом о високом образовању, као и ближе услове за избор у звање наставника које утврђује Универзитет одбране општим актом, у складу са прописима Националног савета за високо образовање.

Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку којим је уређена научноистраживачка делатност може да реализује наставу на мастер и докторским академским студијама, у складу са законом којим се уређује високо образовање и општим актом Универзитета одбране.

Члан 37.

Избор у звање наставника врши Универзитет.

Конкурс за избор у звање наставника расписује Универзитет, шест месеци пре истека времена за које је наставник биран у постојеће звање или када наставник који је поново изабран (реизабран) у исто звање испуни услове за избор у више звање.

Конкурс из става 2. овог члана може се расписати само уколико је формацијско место утврђено актом о унутрашњем уређењу и систематизацији формацијских места на високошколској јединици у саставу Универзитета или у складу са потребама акредитације студијских програма.

Рокови у поступку избора у звање наставника не теку у периоду од 15. јула до 31. августа.

Начин и поступак стицања звања наставника ближе се уређују општим актом Универзитета, у складу са законом којим се уређује високо образовање.

Члан 38.

Одлуку о избору у звање наставника доноси Сенат Универзитета.

Наставници и сарадници бирају се у звање за ужу научну област са листе ужих научних области коју усваја Сенат Универзитета, на предлог већа високошколских јединица у саставу Универзитета.

Одлука из става 1. овог члана коначна је.

Члан 39.

Избор у звање сарадника и наставника страног језика и вештина врши високошколска јединица у саставу Универзитета.

Конкурс за избор у звање лица из става 1. овог члана расписује се три месеца пре истека времена за које су бирани.

Рокови у поступку избора не теку у периоду од 15. јула до 31. августа.

Начин и поступак стицања звања сарадника односно наставника страних језика и вештина уређују се општим актом високошколске јединице из става 1. овог члана.

3. Посебна права и обавезе наставника односно сарадника високих војношколских установа

Члан 40.

Професионални припадник Војске Србије који има одговарајуће наставно или сарадничко звање може изводити наставу у војној високошколској установи и ако није постављен или распоређен на формацијско место у тој високошколској установи.

Услове, начин и обим ангажовања лица из става 1. овог члана у наставном процесу у војној високошколској установи уређује министар одбране, на предлог Универзитета одбране.

Члан 41.

Ради спречавања сукоба интереса, наставник односно сарадник Универзитета који је ангажован у наставном процесу може закључити уговор којим се радно ангажује у другој високошколској установи ван Универзитета, на основу мишљења стручног органа Универзитета и одобрења министра одбране или старешине кога он овласти.

Наставници односно сарадници постављени односно распоређени на формацијска места са пуним радним временом на високошколској јединици у саставу Универзитета могу се радно ангажовати у другој високошколској установи ван Универзитета само ван радног времена.

Услови и поступак давања сагласности за ангажовање наставника односно сарадника у другој високошколској установи ван Универзитета уређују се општим актом Универзитета.

Члан 42.

Наставнику односно сараднику који се налази на породилском одсуству, одсуству ради неге детета, одсуству ради посебне неге детета или другог лица према којем постоји законска обавеза издржавања, или привремене спречености за рад дуже од шест месеци, изборни период се продужава за то време.

Док је наставник односно сарадник из става 1. овог члана привремено спречен за рад или одсустан, висока војношколска установа дужна је да обезбеди несметано извођење наставе и одржавање испита.

Наставнику односно сараднику изборни период мирује и уколико је на период дужи од шест месеци упућен у војно представништво у иностранству, у мировну мисију или на каријерно усавршавање и друге активности у складу са законом.

Члан 43.

Уколико наставник односно сарадник не буде изабран у исто или више звање након истека периода на који је изабран, губи звање, престаје му радно ангажовање у војној високошколској установи и распоређује се на рад у јединицу или установу Министарства одбране односно Војске Србије, у складу са Законом о Војсци Србије.

Члан 44.

Наставнику – професионалном војном лицу који испуњава услове за пензију може бити продужен радни однос у складу са прописима којима се уређује служба у Војсци Србије.

Члан 45.

Наставнику коме је престао радни однос због одласка у пензију задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

Наставник из става 1. овог члана може бити радно ангажован на мастер, специјалистичким и докторским академским студијама најдуже још две школске године након одласка у пензију.

Наставник из става 1. овог члана може задржати преузете обавезе на мастер и докторским академским студијама као ментор или члан комисија у поступку израде и одбране завршних радова односно дисертација на тим студијама и као члан комисије за избор наставника.

Одлуку о ангажовању наставника из става 1. овог члана доноси Сенат Универзитета.

Права и обавезе наставника из става 1. овог члана уређују се уговором.

V. УЧЕНИЦИ, КАДЕТИ ОДНОСНО СТУДЕНТИ И ПОЛАЗНИЦИ

1. Пријем, упис и упућивање на војношколске установе

а) Ученици

Члан 46.

На основу конкурса у средњу војну школу примају се кандидати који су завршили основно образовање, ако испуњавају опште услове предвиђене прописима о Војсци Србије и посебне услове утврђене прописом министра одбране.

Члан 47.

Конкурс за пријем кандидата на школовање расписује Министарство одбране, а текст конкурса припрема средња војна школа.

Поступак за пријем кандидата, односно селекција обухвата: медицинско-здравствену процену, психолошку процену, безбедносну проверу и провере знања.

Кандидат који успешно прође селекцију може бити примљен на школовање у средњу војну школу, у складу са плановима школовања и усавршавања професионалних припадника Војске Србије и државних службеника у Министарству одбране и стиче статус лица на школовању – ученика.

Члан 48.

Министарство одбране доноси одлуку о броју ученика за пријем у средње војне школе.

Члан 49.

Школовање ученика у средњим војним школама финансира се из буџета Републике Србије, а права и дужности ученика и Министарства одбране ближе се уређују уговором о школовању, у складу са законом.

Уговор о школовању потписују начелник средње војне школе и родитељ, односно старатељ ученика.

Уговор из става 1. овог члана закључује се по прибављеном мишљењу организационе јединице Министарства одбране надлежне за послове заштите имовинских интереса Министарства одбране и Војске Србије.

Члан 50.

Ученику на школовању у средњој војној школи Министарство одбране обезбеђује: уџбенике, школски прибор, смештај, исхрану, одећу, обућу, здравствену заштиту, трошкове превоза и месечна примања.

Ученик има обавезу:

- 1) да све разреде средње војне школе заврши у року и у складу са критеријумима утврђеним општим актом средње војне школе;
- 2) да по завршетку школовања настави школовање на Универзитету одбране, уколико је завршио средњу војну школу ради стицања општег образовања;
- 3) да по завршетку школовања ступи у професионалну војну службу, уколико је завршио средњу војну школу ради стицања средњег стручног образовања;
- 4) да надокнади стварне трошкове школовања уколико својом кривицом изгуби статус ученика или уколико не испуњава обавезе прописане законом и уговором о школовању.

Члан 51.

Статус лица на школовању – ученика престаје:

- 1) завршетком школовања;
- 2) због утврђене неспособности или ограничене способности за војну службу;
- 3) губитком права на упис школске године;
- 4) искључењем из средње војне школе;
- 5) на сопствени захтев – исписивањем из средње војне школе односно раскидањем уговора о школовању;
- 6) због других случајева прописаних законом којим се уређује средње образовање и васпитање.

У случају престанка статуса лица на школовању, лице из става 1. овог члана може наставити школовање у другој образовној установи у Републици Србији.

б) Кадети и студенти

Члан 52.

На студијске програме основних и интегрисаних академских студија које се реализују на Универзитету уписују се и школују ради пријема у професионалну војну службу лица из грађанства и ученици средњих војних школа.

Кандидати из става 1. овог члана финансирају се из буџета Републике Србије и уписом стичу статус кадета у оквиру одобреног броја кандидата за сваку школску годину.

На студије које се реализују на Универзитету могу се уписати и школовати и лица из грађанства у својству самофинансирајућих студената.

Начин пријема и ближи услови школовања лица из става 3. овог члана уређују се подзаконским прописом којим се уређује ова област и општим актом Универзитета.

Лица из грађанства из ст. 1. и 3. овог члана уписују се на основу конкурса који расписује Универзитет, у складу са својим општим актом.

Члан 53.

На студије које се реализују на Универзитету упућују се професионални припадници Војске Србије и државни службеници, у складу са плановима школовања и усавршавања професионалних припадника Војске Србије и државних службеника у Министарству одбране.

Кандидати из става 1. овог члана упућују се на школовање на основу одлуке министра одбране односно надлежног руководиоца другог државног органа и стичу статус студента и финансирају се из буџета Републике Србије.

Члан 54.

Конкурс за упис на студије расписује Универзитет.

Конкурс за упис на студије садржи: број кадета и студената за одређене студијске програме, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса и начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед кандидата.

Конкурс за упис на студије објављује се најкасније пет месеци пре почетка школске године.

Конкурс за упис на студије објављује Министарство одбране.

Члан 55.

Министарство одбране, након прибављеног мишљења Универзитета и Генералштаба Војске Србије, утврђује предлог броја кадета који се уписују на студијске програме основних и интегрисаних студија, а који не може бити већи од броја утврђеног у дозволи за рад.

Члан 56.

Кандидат за упис на студијске програме основних и интегрисаних академских студија полаже пријемни испит, у складу са општим актима Универзитета и високошколских јединица у његовом саставу.

Редослед кандидата за упис утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању, резултата постигнутих на пријемном испиту и провере општих способности за војну службу.

На основу критеријума утврђених конкурсом, високошколска јединица сачињава ранг- листу пријављених кандидата, а право уписа стиче кандидат који је на ранг-листи рангиран у оквиру броја кадета из члана 55. овог закона.

Приликом рангирања кандидата са истим бројем бодова, предност има кандидат чији је родитељ погинули или рањени припадник Војске Србије.

На мастер и докторске академске студије, кандидат се уписује под условима, на начин и по поступку утврђеном општим актима Универзитета и високошколских јединица у његовом саставу.

Члан 57.

Статус кадета односно студента престаје:

- 1) завршетком студија;
- 2) исписивањем са студија односно раскидањем уговора о школовању;
- 3) неуписивањем школске године;
- 4) због утврђене неспособности или ограничене способности за војну службу;
- 5) изрицањем правоснажне пресуде за кривично дело које по посебним прописима представља сметњу за пријем у професионалну војну службу или повлачи губитак службе у Војсци Србије;
- 6) изрицањем дисциплинске мере искључења са студија;
- 7) због других случајева прописаних законом којим се уређује високо образовање.

За лица из грађанства у статусу самофинансирајућег студента не односе се тач. 4) и 5) овог члана.

Члан 58.

Права и обавезе кадета односно студената и полазника уређују се уговором о школовању, у складу са прописима којима се уређује школовање у Министарству одбране и Војсци Србије.

2. Школовање и усавршавање страних држављана

Члан 59.

На Универзитету одбране могу се школовати и усавршавати и страни држављани, уколико за то постоје просторне, материјалне и кадровске могућности.

Школовање и усавршавање страних држављана реализује се на основу међународног уговора који Влада или Министарство одбране закључи са владама или министарствима других држава за потребе њихових оружаних снага и подзаконским прописом којим се уређује ова област.

Начин пријема и ближе услове школовања, усавршавања и војно стручног оспособљавања страних држављана на Универзитету и јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије уређује министар одбране.

3. Школовање и усавршавање у иностранству

Члан 60.

Школовање и усавршавање професионалних припадника Војске Србије у иностранству врши се у складу са интересима политике одбране и потребама и могућностима Министарства одбране.

Школовање у иностранству може се реализовати само према плановима школовања и усавршавања професионалних припадника Војске Србије и државних службеника у Министарству одбране на студијским програмима високошколске установе у иностранству чије се јавне исправе могу вредновати и признати у Републици Србији, у складу са законом којим се уређује високо образовање.

Услове и начин упућивања професионалних припадника Војске Србије на школовање и усавршавање у иностранство уређује министар одбране.

4. Школовање на другим универзитетима у Републици Србији

Члан 61.

Школовање професионалних припадника Војске Србије на другим универзитетима у Републици Србији врши се према потребама Министарства одбране и Војске Србије.

Потребе за школовањем из става 1. овог члана исказују се у плановима школовања и усавршавања професионалних припадника Војске Србије и државних службеника у Министарству одбране.

Одлуку о избору кандидата за школовање из става 1. овог члана доноси министар одбране.

5. Дисциплинска одговорност ученика, кадета односно студената и полазника

Члан 62.

Ученицима средњих војних школа који не испуњавају школске обавезе или се не придржавају школског реда и дисциплине, могу се изрећи следеће васпитно-дисциплинске мере: опомена, укор и искључење из школе.

Против првостепене одлуке о изрицању васпитно-дисциплинских мера може се, у року од пет дана од дана изрицања мере, поднети жалба надлежном старешини коме је директор средње војне школе потчињен.

Општим актом средње војне школе одређују се надлежност и поступак изрицања васпитно-дисциплинских мера.

Члан 63.

Кадет односно студент и полазник одговара за повреду школских обавеза и дисциплине која је у време извршења била утврђена општим актом високошколске установе у саставу Универзитета одбране.

За тежу повреду школских обавеза и дисциплине кадету односно студенту и полазнику може се изрећи и мера искључења са студија, односно усавршавања.

Лакше и теже повреде дисциплине, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности кадету односно студенту и полазнику утврђују се правилником о дисциплинској одговорности високошколске јединице у саставу Универзитета.

Члан 64.

Ученици, кадети односно студенти и полазници који се школују и усавршавају за потребе Министарства одбране и Војске Србије поред одговорности за повреду школских обавеза и дисциплине одговарају и за повреду правила војне дисциплине, у складу са прописима о дисциплинској одговорности у Војсци Србије.

VI. ФИНАНСИРАЊЕ ВОЈНОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Члан 65.

Војношколске установе стичу средства у складу са законом и својим општим актом из следећих извора:

- 1) средства која обезбеђује оснивач за потребе војног образовања;
- 2) школарине;
- 3) донација, поклона и завештања;
- 4) средства за финансирање научноистраживачког и стручног рада;
- 5) пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
- 6) накнада за комерцијалне и друге услуге;
- 7) других извора, у складу са законом.

Средствима из става 1. овог члана војношколске установе управљају самостално.

Средства за обављање делатности у току једне школске године обезбеђују се у складу са програмом рада војношколске установе.

Орган управљања војношколске установе одговара Министарству одбране за наменско и економично трошење средстава додељених из буџета Републике Србије.

Средства из става 1. овог члана исказују се и евидентирају у складу са јединственом буџетском класификацијом.

Члан 66.

Средства која војношколска установа оствари могу се користити за:

- 1) набавку опреме;
- 2) међународну сарадњу;
- 3) издавачку делатност;
- 4) изворе информација и информационе системе;
- 5) библиотечки фонд;
- 6) обављање научноистраживачког и стручног рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
- 7) научно и стручно усавршавање запослених;
- 8) развој наставно-научног подмлатка;
- 9) рад са даровитим кадетима и студентима;
- 10) рад кадетског парламента и ваннаставну делатност кадета;
- 11) трошкове репрезентације;
- 12) друге намене, у складу са законом.

Члан 67.

Средства која војна високошколска установа оствари, изузев средстава која обезбеђује оснивач, чине сопствени приход (школарина, пружање услуга трећим лицима, донација, поклон и други извори стицања).

Средствима из става 1. овог члана војна високошколска установа располаже самостално, у складу са законом.

Члан 68.

Војна високошколска установа стиче средства из школарине на основу одлуке о висини школарине за лица из грађанства и стране држављане, у складу са законом.

Одлуку из става 1. овог члана за сваку школску годину доноси орган управљања Универзитета одбране, уз претходно прибављено мишљење Министарства одбране.

Мерила за утврђивање школарине и обрачун трошкова школовања утврђују се општим актом Универзитета одбране.

VII. ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 69.

Војношколска установа води евиденције у складу са прописима о средњем образовању и васпитању и високом образовању.

Поред евиденција из става 1. овог члана, војношколска установа води и евиденције које произилазе из природе војне службе и организације и рада војних установа, у складу са прописима о одбрани и Војсци Србије.

Евиденције из ст. 1. и 2. овог члана део су јединственог информационог система војношколске установе.

На основу података из евиденције, војношколска установа издаје јавне исправе, у складу са прописима о средњем образовању и васпитању и високом образовању.

Члан 70.

Подаци уписани у евиденције из члана 69. овог закона, у складу са прописом којим се уређује заштита података о личности, прикупљају се, обрађују, користе и чувају за потребе војног образовања и за потребе Министарства одбране за обављање законом утврђених послова.

VIII. ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА

Члан 71.

Признавање стране високошколске исправе ради наставка образовања у систему високог војног образовања, у складу са одредбама закона којим се уређује област високог образовања у Републици Србији, обавља се по поступку који се уређује општим актом Универзитета.

Орган Универзитета, надлежан за спровођење поступка признавања стране високошколске исправе води евиденцију и трајно чува документацију о спроведеним поступцима.

Члан 72.

Признавање стране високошколске исправе ради запошљавања врши се у складу са одредбама закона којима се уређује област високог образовања и национални оквир квалификација у Републици Србији.

IX. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 73.

Припремање, одобравање, издавање и избор наставно-образовне литературе за потребе средњег војног образовања и васпитања, као и њено

праћење и вредновање током коришћења у образовно-васпитном раду врши се у складу са прописима којима се уређује издавање уџбеника и наставних средстава у Војсци Србије уз поштовање права на равноправност и недискриминацију.

Наставно-образовна литература из става 1. овог члана штампа се у складу са прописима којима се уређује издавачка делатност у Министарству одбране и Војсци Србије.

Члан 74.

Припремање, одобравање и издавање наставно-образовне литературе за потребе високог војног образовања и научноистраживачког рада од значаја за одбрану, као и стандарди квалитета и поступци за праћење и вредновање наставно-образовне литературе уређују се општим актом Универзитета, у складу са законом и општим принципима равноправности и недискриминације.

Наставно-образовна литература обухвата уџбенике и остале наставне публикације које се користе на високим војношколским установама у образовно-наставном и образовно-научном раду.

Основну наставно-образовну литературу чине основни и помоћни уџбеници (скрипте, лекције – ауторизована предавања, методички приручници, хрестоматије и збирке) и војно-научна литература.

Члан 75.

Израда наставно-образовне и војно-научне литературе планира се у складу са прописима којима се уређује издавачка делатност у Министарству одбране и Војсци Србије.

X. НАДЗОР

Члан 76.

Управни и инспекцијски надзор над радом војношколских установа врши Министарство одбране.

Стручно педагошки надзор над радом војношколских установа врши носилац функције образовања у Министарству одбране.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 77.

Поступци избора у звање наставника и сарадника на војним високошколским установама започети према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по тим прописима.

Наставници изабрани у звање доцента и ванредног професора и сарадника по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона, задржавају то звање до истека времена на које су изабрани.

Наставници изабрани у звање редовног професора у војним високошколским установама по одредбама Закона о војним школама и војним научноистраживачким установама („Службени лист СРЈ”, бр. 80/94, 85/94 – исправка и 74/99 и „Службени лист СЦГ”, број 44/05) задржавају звање редовног професора, у складу са законом којим се уређује високо образовање.

Члан 78.

Наставници и сарадници који су по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона испуњавали услове за рад у погледу степена и врсте

стручне спреме могу да обављају васпитно-образовни рад у средњим војним школама.

Члан 79.

Поступци по захтеву за вредновање и признавање јавних исправа започети према прописима који су важили до ступања на снагу овог закона окончаће се по тим прописима, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 80.

Војношколске установе настављају да раде у складу са овим законом и имају обавезу да своју организацију ускладе са одредбама овог закона, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Војне научноистраживачке установе настављају да раде и имају обавезу да своју организацију ускладе са законом којим се уређује научноистраживачка делатност, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 81.

Подзаконски акти који се доносе на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Прописи донети за извршење Закона о војним школама и војним научноистраживачким установама настављају да се примењују у колико нису супротни одредбама овог закона, до доношења одговарајућих подзаконских аката за извршење овог закона.

Члан 82.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о војним школама и војним научноистраживачким установама („Службени лист СРЈ”, бр. 80/94, 85/94 – исправка и 74/99 и „Службени лист СЦГ”, број 44/05), осим одредаба чл. 126–150. које остају на снази до доношења прописа из члана 35. став 6. Закона о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, бр. 110/05, 50/06 – исправка, 18/10 и 112/15).

Члан 83.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. септембра 2018. године.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

1. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тачка 10. Устава Републике Србије којим је утврђено да Република уређује и обезбеђује систем у области образовања.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОПИСА

2.1 Анализа постојећег стања

Важећи Закон о војним школама и војним научноистраживачким установама (ЗВШНУ) донела је Савезна скупштина СРЈ и објављен је у „Службеном листу СРЈ” у броју 80/94 од 4. новембра 1994. године. Измене и допуне овог закона објављене су у „Службеном листу СРЈ” у бр. 85/94 – исправка (2. децембра 1994. године) и 74/99 (25. децембра 1999. године) као и у „Службеном листу Србије и Црне Горе” у броју 44/05 од 22. октобра 2005. године.

Материја коју ЗВШНУ уређује односи се на оснивање, организацију и рад војних школа и војних научноистраживачких установа односно на области средњег и високог војног образовања и научноистраживачку делатност од значаја за војску и одбрану.

Овај закон, као део правног система Савезне Републике Југославије, наставио је да се примењује у државној заједници Србије и Црне Горе као преузет пропис, а након престанка постојања Државне заједнице постао је део правног система Републике Србије.

Наиме, чланом 12. Уставног закона за спровођење Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06) прописано је да закони и други републички прописи остају на снази до њиховог усклађивања са Уставом у роковима који су овим законом предвиђени и уколико овим законом није одређено да престају да важе. Како Уставни закон није прописао престанак важења ЗВШНУ, општи рок за његово усклађивање са Уставом Републике Србије био је 31. децембар 2008. године. До истека овог рока није донет закон који би ставио ван правне снаге ЗВШНУ и уредио материју војног образовања у складу са правним системом Републике Србије.

Материја коју ЗВШНУ уређује односи се на оснивање, организацију и рад војних школа и војних научноистраживачких установа односно на области средњег и високог војног образовања и научноистраживачку делатност од значаја за војску и одбрану.

Чланом 14. став 2. тачка 32) Закона о одбрани („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 88/09 - др. закон, 104/09 - др. закон и 10/15), прописано је да Министарство одбране обавља послове који се односе на: *„развој војног образовања и војне научноистраживачке делатности од значаја за одбрану и Војску Србије и уређивање начина и поступка за њихово усклађивање с општим системом образовања и научноистраживачке делатности у Републици Србији под условима прописаним законом којим се уређују ове делатности.”*

Усклађивање прописа о научноистраживачкој делатности од значаја за одбрану са системом научноистраживачке делатности у Републици извршена је Законом о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, број 18/10) тако што је, матичним законом, препозната научноистраживачка делатност у области одбране и војне научноистраживачке установе које ову делатност врше. Чланом 35. став 6. Закона о научноистраживачкој делатности прописано је да: *„Влада, на основу споразумног предлога Министарства (мисли се на Министарство просвете, науке и технолошког развоја) и министарства надлежног за одбрану, ближе уређује услове и начин остваривања научноистраживачке делатности у области одбране, као и положај истраживача, у погледу особености везаних за циљеве и природу истраживања од значаја за одбрану.”*

Процес усклађивања прописа о војном школству са системом образовања у Републици започет је 2010. године (изменама Закона о високом образовању које су објављене у „Службеном гласнику РС”, број 44/10), којим су препознате високошколске установе и студијски програми за потребе војног образовања (члан 40. Закона о високом образовању) али није, на системски начин, уређена материја високог војног образовања. Усклађивање је настављено са новим Законом о високом образовању које су објављене у „Службеном гласнику РС”, број 88/17 где је у члану 51. препознаво војно образовање. На плану средњег војног образовања, процес усклађивања са системом образовања у Републици није ни започео.

Анализа постојећег стања указује да је:

- усклађивање прописа о научноистраживачкој делатности од значаја за одбрану започето изменама матичног Закона о научноистраживачкој делатности, као и да је неопходно да Влада донесе пропис на основу овлашћења из члана 35. став 6. Закона, како би се довршио процес усклађивања и како би се организација и рад војних научноистраживачких установа ускладили са системом научноистраживачке делатности у Републици;
- усклађивање прописа о високом војном образовању започето изменама матичног Закона о високом образовању али да овај процес није довршен и неопходно је нормативно уредити специфичности високог војног образовања ради усклађивања са системом образовања у Републици;
- усклађивање прописа о средњем војном образовању није започето.

2.2 Проблеми које пропис треба да реши

Анализа постојећег стања указује да важећи ЗВШНУ није усклађен са прописима који уређују систем образовања у Републици.

Стога, неопходно је нормативно уредити специфичности војног образовања у циљу усаглашавања са наведени прописима и ставити ван правне снаге Закон о војним школама и војним научноистраживачким установама. На овај начин отклониле би се последице пропуштања општег рока за усклађивање закона са Уставом (члан 15. Уставног закона за спровођење Уставе Републике Србије), довршио би се процес усклађивања прописа о

војном образовању са прописима о образовању у Републици, отклонили би се проблеми који настају у примени важећег ЗВШНУ (чије многе одредбе су у супротности са важећим прописима и чија примена захтева компликована правна тумачења како би се утврдило које одредбе се могу примењивати), допринело би се правној сигурности и извесности и решила би се спорна питања везана за статус, организацију и рад војношколских установа.

Усвајањем прописа који уређује специфичности војног образовања довршио би се процес усклађивања прописа и војношколске установе могле би да постану интегрални део образовног система Републике.

2.3 Циљеви који се прописом постижу

Усаглашавање организације и рада војношколских установа са прописима о образовању у Републици Србији уз нормативно уређивање специфичности војног образовања.

2.4 Могућности да се проблем реши и без доношења прописа

Доношење овог закона, а не измене и допуне важећег, најбоље је решење имајући у виду да је Закон о војним школама и војним научноистраживачким организацијама („Службени лист СРЈ”, бр. 80/94, 85/94 – исправка, 74/99, „Службени лист СЦГ”, број 44/05) преузети савезни пропис, а да би његове измене и допуне обухватиле више од 50% одредаба. Према одредбама члана 47. став 2. Јединствених методолошких правила („Службени гласник РС”, број 21/10), ако се више од половине чланова основног прописа мења, односно допуњује, треба донети нови пропис.

2.5 Зашто је доношење прописа најбољи начин за решење проблема

Укидање ЗВШНУ и непосредна примена Закона о основама средњег образовања и васпитања и Закона о високом образовању није могућа зато што је неопходно нормативно уредити специфичности војног образовања ради његовог усклађивања са прописима о систему образовања у Републици Србији, у складу члана 14. став 2. тачка 30) Закона о одбрани.

3. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона предлаже се прописивање предмета који се уређује овим законом. Предложено решење заснива се на природи војног образовања и образовања за рад на пословима одбране и безбедности који врше војношколске установе у складу са прописима о одбрани и правилима војне службе којим је уређена надлежности Министарства одбране да обезбеди хармонизацију војног школства са општим прописима којима је уређен систем образовања у Републици Србије.

Чланом 2. Предлога закона предлаже се прописивање војног образовања као дела образовног система Републике Србије и као делатности од посебног значаја за одбрану, која је у надлежности Министарства одбране. Предложено решење заснива се на потребама школовања, усавршавања и војно стручног оспособљавања лица из грађанства (држављана Републике

Србије) и страних држављана, и професионалних војних лица према стручним профилима и потребама видова, родова и служби Војске и правилима вршења војне службе чије је одређивање у надлежности Министарства одбране и надлежних стручних војних органа.

У ст. 3 – 5. овог члана предлаже се одређивање значења појмова школовање, усавршавање и војностручно оспособљавање за вршење војних и других дужности и рад на пословима одбране и безбедности из надлежности Војске и снага цивилне одбране.

Чланом 3. Предлога закона предлаже се прописивање посебних циљева војног образовања, који поред општих циљева образовања обухватају и посебне циљеве које произилазе из специфичне природе војног образовања и посебног статуса ученика, кадета односно студената и наставног особља који у вршењу образовног рада примењују и прописе о одбрани и правила војне службе. Наиме, ученици, кадети односно студенти и наставно особље у војношколским установама имају статус војних лица и посебна права, обавезе и одговорности уређене овим законом и прописима о Војсци Србије . Организација наставе у војношколским установама, у складу са законом, у надлежности је Министарства одбране и органа војношколских установа који изводе наставу по наставним и акредитованим студијским програмима, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања грађана, прописима о високом образовању и прописима о одбрани и правилима војне службе.

Чланом 4. Предлога закона предлаже се прописивање посебних принципа војног образовања, и њихова хармонизација са општим принципима образовања прописаним законом којим се уређују основе образовања и образовања у Републици Србији. Предложено решење произилази из природе војног образовања и потреба рада на пословима одбране и безбедности, као и посебностима вршења војне службе, организације, руковођења и пословања војних установа, на које се примењује систем командовања и руковођења у Војсци Србије и посебна права, обавезе и одговорности наставника, сарадника и лица која се школују ради пријема у професионалну војну службу.

Чланом 5. Предлога закона предлаже се прописивање сходне примене Закона о високом образовању, Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о одбрани, Закона о Војсци Србије и Правила службе Војске Србије. Предложено решење заснива се на прописаним надлежностима Министарства одбране у области војног образовања и обавезе хармонизације са системом образовања у Републици Србији. Овим законом уређују се само „специфичности“ односно посебни услови образовања за вршење војних и других дужности ради пријема у професионалну војну службу и потребе образовања лица за рад на пословима одбране и безбедности, која нису уређена општим прописима о образовању у Републици Србије или нису прилагођена посебним потребама одбране и правилима војне службе.

Чланом 6. Предлога закона предлаже се прописивање средњег војног образовања и васпитања као делатности припреме и обуке ученика за вршење одређених војних дужности и развијања мотивације за војни позив. Средњим војним образовањем се стиче опште или стручно знање као основ за даље школовање и усавршавање или пријем у професионалну војну службу у својству подофицира.

Чланом 7. Предлога закона предлаже се прописивање високог војног образовања реализовањем струковних студија и академских студија на свим

нивоима високог образовања и интегрисањем образовне и научноистраживачке делатности од значаја за одбрану и Војску Србије ради пријема у војну службу у својству официра, као и усавршавање и каријерно вођење професионалних војних лица током војне службе, према потребама система одбране и професионалног и резервног састава Војске Србије.

Чл. 8 – 10. Предлога закона предлаже се прописивање надлежности за вршење послова у вези са планирањем и организовањем војног образовања и образовања за потребе одбране и безбедности, које врше Министарство одбране, Генералштаб Војске Србије, Универзитет одбране у Београду и органи пословођења, управљања и стручни органи средњих војних школа и војних високошколских установа односно високошколских јединица у саставу Универзитета одбране. Предложена решења заснована су на прописима о одбрани, прописима о Војсци Србије и хармонизована са одговарајућим решењима општинских прописа којима су уређене надлежности ресорног министарства, органа средњих и високошколских установа у Републици Србије. На овај начин обезбеђује се јединствено вођење политике и развој војног образовања и образовања за потребе одбране које је у надлежности Министарства одбране и професионализација Војске Србије која је у надлежности војних органа у складу са националним и међународним стандардима образовања у овој области и обезбеђује Уставом утврђена аутономија универзитета.

Чл. 11 – 13. Предлога закона предлаже се прописивање мреже и врсте војношколских установа у области средњег и високог војног образовања. Предложено решење засновано је на постојећој мрежи војних школа као војних установа и посебних правних лица чији је оснивач Република Србија, а која постаје саставни део мреже средњих и високих школа Републике Србије.

Предложено је да се средње војне школе могу оснивати као гимназија, средња стручна школа и мешовита школа (која је и гимназија и средња стручна школа), у складу са прописима у области образовања. Такође предвиђена је могућност да се може уколико се укаже потреба за одређеним профилем образовања могу оформити одељења која је бити мешовитог састава и која ће школовати одређен профил кадра. Не оснива се нова „мешовита војна школа“, оформљење одељења не изискује проширење формација нити додатна новчана издвајања (члан 12).

Предложено је да војне високошколске установе јесу Универзитет одбране, као самостална високошколска установа акредитована у складу са законом којим се уређује високо образовање и факултети.

Предложена је могућност да у саставу Универзитета одбране могу бити и научноистраживачке установе, војне библиотеке и друге високошколске јединице. На овај начин се обезбеђује правни основ да војношколске установе образују и негују наставни и научни кадар у складу са потребама развоја система одбране и националним и међународним стандардима у овој области као и остваривање међународне сарадње у области војног образовања.

Чланом 14. Предлога закона предлаже се прописивање положаја Универзитета одбране у Београду као носиоца функције високог војног образовања у Републици Србији. Универзитет је основан као самостална високошколска установа са статусом посебног правног лица чији је оснивач Влада и који наставља са радом по одредбама овог закона као самостална

високошколска установа која обавља делатност високог војног образовања кроз струковне студије и академске студије првог, другог и трећег степена из више научних области у оквиру образовно-научних поља од значаја за одбрану и безбедност Републике Србије. Универзитет одбране има права и обавезе утврђене законом којим се уређује високо образовање и посебна прва и обавезе прописане овим законом. Предложеним решењем обезбеђује се интегративна функција Универзитета одбране и обезбеђује јединствено и усклађено реализовање високог војног образовања у складу са потребама развоја система одбране и професионализација и развој Војске Србије.

Чланом 15. Предлога закона предлаже се прописивање положаја Војне академије као високошколске установе образоване у саставу Универзитета одбране са статусом правног лица чији је оснивач Влада. Предлаже се наставак рада Војне академије на извођењу наставе на студијским програмима и програмима усавршавања и оспособљавања професионалних војних лица, грађана и запослених у државним органима и правним лицима који раде на пословима одбране и безбедности, у складу са дозволом за рад, оснивачким актом и правима и обавезама утврђеним законом којим се уређује високо образовање и посебним првима и обавезама утврђеним овим законом.

Чланом 16. Предлога закона предлаже се прописивање положаја Медицинског факултета ВМА као високошколске јединице у саставу Универзитета одбране чији је оснивач Влада. Предлаже се да је, у организационом смислу, Медицински факултет ВМА организациони део Универзитета одбране као војне установе основане за обављање образовне, научноистраживачке и војне здравствене делатности и здравствену заштиту војних осигураника и припадника Војске Србије. Медицински факултет ВМА има права и обавезе утврђене законом којим се уређује високо образовање и посебна права и обавезе у извођењу клиничких предмета и практичне наставе студената здравствене струке, у складу са потреба војног здравства и здравствене заштите војних осигураника и лица на служби у Војсци.

Предлаже се да наставници и сарадници који изводе наставу на клиничким предметима и практичну наставу на Војномедицинској академији и другим здравственим установама, у складу са издатом дозволом за рад, истовремено обављају и научноистраживачки рад и пружају здравствене услуге на Војномедицинској академији као наставној бази Медицинског факултета ВМА.

Органи војношколских установа

Чл. 17 – 19. Предлога закона предлаже се прописивање органа управљања, пословођења, стручних и других органа војношколских установа, начин њиховог именованја. Предложена решења заснована су на посебним правима и обавезама професионалних војних лица уређених Законом о Војсци Србије и усаглашених са одговарајућим решењима из закона којима се уређује средње и високо образовање. Предлаже се да састав, делокруг, број чланова, начин избора и трајање мандата чланова органа управљања, стручних и саветодавних органа уређује општим актом војношколске установе.

Такође, чланом 17. предвиђено је да начелника средње војне школе поставља надлежни орган из реда професионалних официра са високом стручном спремом. Начелник средње војне школе за свој рад одговара претпостављеном старешини. То практично значи да је начелник наведене школе одговоран начелнику Војне академије (по организацијско-формацијској

структури), што не изискује додатна новчана средства јер је начелник Војне академије претпостављени старешина начелнику Средње стручне војне школе.

У члану 20. Предлога закона предлаже се прописивање посебних услова за оснивање и укидање војношколских установа. Предложена решења усаглашена су и усклађена са одговарајућим решењима из прописа о одбрани и прописа о средњем и високом образовању. Предлаже се да потребу за оснивањем или укидањем војношколске установе утврђује министарство надлежно за послове одбране и утврђује садржај одлуке о оснивању односно укидању војношколских установа, на основу сагледавања реалних потреба система одбране.

Чланом 21. Предлога закона предлаже се прописивање посебних услова за почетак рада војношколске установе. Предложена решења усаглашена су са законом којим се уређује средње и високо образовање, а прописана је сходна примена прописа о начелима за систематизацију формацијских места у Министарству одбране и Војсци Србије. Прописана је и забрана политичког, страначког или верског организовања и деловања, која је заснована на специфичностима војне службе. Чланом 22. прописана је аутономија Универзитета.

Чланом 23. Предлога закона предлаже се прописивање овлашћења за доношење статута као основног општег акта којим се уређују организација и рад војношколских установа као посебних правних лица чији је оснивач Република Србија. Предложено решење је усаглашено са одговарајућим решењима из закона којим се уређује средње и високо образовање и посебностима у организацији, руковођењу и пословању војних установа, у складу са законом којим се уређују одбрана као и правилима руковођења и командовања војним установама. Предложено је прописивање обавезе да се статут и општа акта војношколске установе објављују у „Службеном војном листу”, у складу са прописом којим је уређен начин објављивања и издавања „Службеног војног листа”.

Регистар војношколских установа

Чланом 24. Предлога закона предлаже се прописивање начина вођења евиденције о војношколским установама.

Чланом 25. Предлога закона предлаже се прописивање начина припремања, давања сагласности и одобравања школских планова за извођење наставе у средњим војним школама. Предложено решење засновано је на потреби уређивања посебности у наставним плановима и програмима средњих војних школа, у складу са природом војног образовања. Решење је усаглашено са прописима о образовању.

Предложено је и прописивање овлашћења министра одбране, у чијој су надлежности послови војног образовања, да ближе уреди основе за израду и усавршавање школских планова и програма средњих војних школа.

Чл. 26. и 27. Предлога закона предлаже се прописивање израде и доношења посебних програма војног образовања који се, поред акредитованих студијских програма, реализују на војним високошколским установама. Предложено решење је засновано на специфичним потребама војног образовања, а предлаже се и прибављање сагласности Министарства одбране.

Предлаже се и прописивање могућности да се, на основу споразума Универзитета одбране и друге високошколске установе, установи и посебан студијски програм за стицање заједничке дипломе – заједнички студијски програм, под условима прописаним законом којим се уређује високо образовање.

Предлаже се и прописивање измена и допуна студијског програма које се не сматрају новим студијским програмом, већ се о акту о извршеним изменама и допунама само обавештава министарство надлежно за послове образовања и Министарство одбране, у року од 60 дана од дана доношења одлуке о измени односно допуни студијског програма.

Чланом 28. Предлога закона предлаже се прописивање могућности да Универзитет одбране самостално, или у сарадњи са другим високошколским установама, реализује програме усавршавања ван оквира студијских програма за које има дозволу за рад. Програми се реализују путем курсева, семинара, радионица, стручних и научних саветовања на којима се полазници упознају са појединим областима струке и науке ради проширивања и продубљивања стеченог знања и успешног рада у пракси. Предлаже се и прописивање овлашћења да Универзитет одбране ближе уреди услове, начин и поступак реализације програма, у складу са законом.

Овим чланом даје се могућност да Универзитет одбране реализује програме усавршавања, то се односи на усавршавања која се већ реализују на Универзитету одбране, лица која похађају усавршавања се називају полазници. За ову намену се не траже додатна новчана средства, средства су планирана на основу Плана школовања и усавршавања кадра МО и ВС за сваку годину. Под тим усавршавањима се подразумевају каријерна усавршавања официра и подофицира, курсеви, семинари, радионице стручни и научни савети и друго.

Чл. 29 – 31. Предлога закона предлаже се прописивање организације, извођења и трајања посебних програма усавршавања и испита професионалних припадника Војске Србије и државних службеника, који се реализују у складу са плановима школовања и усавршавања професионалних припадника Војске Србије и државних службеника у Министарству одбране и Планом обуке и усавршавања професионалних војних лица и лица у резервном саставу. Предложено је и овлашћење за доношење одлука о усавршавању и прописивање ближих услова, начина и поступака њихове реализације.

Предлаже се организација и извођење програма здравствених специјализација и ужих специјализација здравствених радника и здравствених сарадника припадника Војске Србије и Министарства одбране, програми континуиране медицинске едукације, обука професионалних припадника Војске Србије здравствене струке као и здравствене специјализације и уже специјализације здравствених радника и здравствених сарадника за лица из грађанства и програми за иновацију знања и континуирану медицинску едукацију лица из грађанства, под условима прописаним законом и општом актом Универзитета одбране.

Предлаже се организација програма војностручног оспособљавања за резервне официре и лица која су кандидати за пријем у професионалну војну службу после завршеног школовања у грађанству, као и овлашћење за уређивање ближих услова, начина и поступка реализације ових програма.

Овим чланом даје се могућност да Универзитет одбране реализује програме здравствене специјализације и уже специјализације, то се односи на програме који се већ реализују на Универзитету одбране. За ову намену нису потребна додатна новчана средства, средства су планирана на основу Плана школовања и усавршавања кадра Министарства одбране и Војске Србије за сваку годину.

Чл. 32 – 34. Предлога закона предлаже се прописивање посебног статуса наставног особља у средњим војним школама које чине наставник, васпитач, стручни сарадник и сарадник у настави.

Предлаже се сходна примена прописа о Војсци Србије на пријем наставника у службу из реда професионалних војних лица. Прописана је и обавеза стручног усавршавања ради успешнијег остваривања и унапређивања образовно-васпитног рада.

Предложена решења усаглашена су са одговарајућим решењима из закона којим се уређује средње образовање и васпитање, и посебним статусом наставног особља које се бира из редова професионалних припадника Војске Србије.

Чл. 35 – 39. Предлога закона предлаже се прописивање посебног статуса и начина избора наставног особља у војним високошколским установама.

Предлаже се уређивање посебности у начину избора у звање наставника, овлашћење за ближе уређивање услова за избор у звање наставника и научна звања, расписивање конкурса и спровођење поступка за избор у звање наставника, овлашћење за прописивање начина и поступака стицања звања наставника високих војних школа.

Предложена решења су усаглашена са одговарајућим решењима из закона којим се уређује високо образовање и посебним статусом наставног особља које се бира из редова професионалних припадника Војске Србије.

Чланом 40. Предлога закона предлаже се прописивање посебних права и обавеза наставника и сарадника војних високошколских установа у складу са природом војног образовања као и овлашћење за уређивање ближих услова, начина, обима ангажовања наставника и сарадника ван формације, одређивање укупног броја наставника који се могу привремено и повремено ангажовати у реализацији наставе.

Предложена решења су усаглашена са одговарајућим решењима из закона којим се уређује високо образовање и потребама популе Војске Србије.

Ради се о лицима која су постављена на одређена формацијска места у Министарству одбране и Војске Србије а која поседују наставно или сарадничко звање. Наведена лица остварују новчане принадлежности на основу постављења а могу уколико се укаже потреба у складу са испланираним обавезама и реализовати наставу. За ову намену нису потребна додатна новчана средства.

Чл. 41 – 45. Предлога закона предлаже се прописивање начина, посебних услова и процедуре за спречавања сукоба интереса у вези са

уговорним ангажовањем наставника војних високошколских установа на другој високошколској установи ван Универзитета одбране.

Одредбом члана 41. предложено је усклађивање са Законом о високом образовању. Наиме, наставник и сарадник могу се радно ангажовати на другој високошколској установи само уз сагласност стручног органа Универзитета одбране и одобрење министра одбране или начелника Генералштаба (сагласно члану 52. Закона о Војсци Србије) и то само ван радног времена на Универзитету одбране.

Одредбом члана 42. предложено је усклађивање са Законом о високом образовању у погледу мировања изборног периода. Тако, наставнику и сараднику професионалном војном лицу које има статус лица на лечењу и боловању и наставнику и сараднику војном службенику, изборни период мирује док трају околности које су овим законом прописане. Такође, наставнику и сараднику изборни период мирује и уколико је, на период који је дужи од шест месеци, постављен у војно представништво у иностранству, упућен у мировну мисију или на каријерно усавршавање у земљи или иностранству. Дужност високе војношколске установе је да обезбеди несметано одвијање наставе уколико је неко од наставника одсутан, то се регулише прерасподелом активности расположивим наставницима или ангажовањем сарадника у складу са законом.

Одредбом члана 43. предложено је уређивање правних последица истека звања које је специфично у односу на истек звања наставника и сарадника у цивилним високошколским установама. Наиме, наставнику и сараднику коме истекне звање, а не буде изабран у више звање или реизабран, престаје радно ангажовање на Универзитету одбране и он се распоређује на рад у установу или јединице Министарства одбране или Војске Србије, у складу са Законом о Војсци Србије.

Одредбама чл. 44. и 45. предложено је уређивање права наставника на продужење радног односа и рад након одласка у пензију, у складу са Законом о високом образовању и чланом 110. став 2. Закона о Војсци Србије.

Одредбом члана 45. Предвиђено је да наставник којем је престао радни однос због одласка у пензију може задржати преузете обавезе на мастер и докторским академским студијама као ментор или члан комисија у поступку израде и одбране завршних радова односно дисертација на тим студијама и као члан комисије за избор наставника. Наведено из разлога јер професионална војна лица могу отићи у пензију и пре навршених година живота потребних за пензију. На овај начин се обезбеђује да стручни и искусни наставници могу пренети стечена знања и искуства на млађе колеге док не стекну услов година живота за старосну пензију.

Пријем у средње војне школе

Чл. 46 – 48. Предлога закона предлаже се прописивање општих и посебних услова за пријем у средњу војну школу, обавеза расписивања конкурса, поступак пријема и критеријуми за селекцију учесника на конкурс и стицање статуса ученика средње војне школе.

Предложена решења су усаглашена са прописаним а којима се уређују средње образовање и правима у обавезама ученика средње војне школе

прописаним законом којим се уређује посебна права и обавезе лица на школовању у војним школама.

Чл. 49 – 51. Предлога закона предложено је уређивање права и обавеза ученика, уговора о школовању и престанак статуса ученика. Одредбом члана 49. предложено је да се школовање ученика у средњим војним школама финансира из буџета Републике, а да се права и обавезе уређују уговором који потписује начелник средње војне школе и законски заступник ученика након прибављене сагласности организационе јединице Министарства одбране која врши послове заштите имовинских интереса Министарства одбране и Војске Србије.

Одредбом члана 50. предложено је да ученику на школовању у средњој војној школи Министарство одбране обезбеђује између осталог и трошкове превоза и месечна примања. Наведено је већ регулисано Правилником о платама професионалних припадника Војске Србије („Службени војни лист”, бр. 28/11, 18/13, 15/14, 28/14, 31/15, 38/15, 24/16, 31/16, 10/17, 13/17, 37/17 и 7/18) и Правилником о путним и другим трошковима и другим примањима у Војсци Србије („Службени војни лист”, бр. 18/13, 32/15, 7/16, 19/16 и 29/17).

Одредбом члана 51. предложено је прецизирање услова под којим ученику престаје статус лица на школовању.

Предложена решења су усаглашена са прописаним а којима се уређују средње образовање и права у обавезе ученика војне школе прописана законом којим се уређује посебна права и обавезе лица на школовању у војним школама.

Чл. 52 – 53. Предлога закона предложено је дефинисање института уписа на школовање и института упућивања на школовање и усавршавање.

Одредбом члана 52. предложено је да се на школовање уписују две групе кандидата. Прва група се школује ради пријема у професионалну војну службу (ст. 1. и 2.) и то су лица из грађанства и свршени студенти средњих војних школа који испуњавају услове конкурса, финансирају се из буџета и уписом на основне или интегрисане академске студије стичу статус кадета. Друга група су лица из грађанства која се не школују ради пријема у професионалну војну службу (ст. 3. и 4.), која се самофинансирају и уписом на академске студије било ког нивоа стичу статус студента.

Одредбом члана 53. предложено је да се на школовање упућују лица која су професионални припадници Војске Србије или државни службеници, на основу одлуке министра одбране односно надлежног руководиоца државног органа и то у складу са плановима школовања и усавршавања професионалних припадника Војске Србије и државних службеника у Министарству одбране.

Дакле, постоје два основа за похађање академских студија на Универзитету одбране. Први основ је упис који спроводи Универзитет одбране након спроведеног јавног конкурса, а други основ је одлука министра одбране (или руководиоца у државном органу) о упућивању на школовање. За кандидате који се упућују на школовање, не расписује се јавни конкурс, а процедура упућивања уређена је Уредбом о стањима у служби професионалних војних лица односно Законом о државним службеницима.

Чланом 54. Предлога закона врши се усклађивање са Законом о високом образовању. Конкурс за упис на студије расписује Универзитет одбране а објављује га Министарство одбране.

Чланом 55. Предлога закона врши се усклађивање са Законом о високом образовању. Предложено је да: Министарство утврђује број кадета који се уписују на основне и интегрисане академске студије, након прибављеног мишљења Универзитета одбране и Генералштаба Војске Србије који сваке године исказује потребе за школовањем високообразованог кадра; као и да се по одобрењу министра одбране или Генералштаба Војске Србије може одобрити да селекција кандидата за упис на студијски програм Војно ваздухопловство почне пре почетка полагања пријемног испита за основне академске студије.

Одлуку о броју кадета доноси Влада имајући у виду да се ради о лицима чије се школовање финансира из буџета Републике.

Чланом 56. Предлога закона врши се усклађивање са Законом о високом образовању уз дефинисање специфичности војног образовања. Наиме, предложено је (став 2.) да кандидати обавезно пролазе проверу способности за војну службу као и да приликом рангирања кандидата са истим бројем бодова предност имају они чији је родитељ погинули или рањени припадник Војске Србије (став 4).

Чланом 57. Предлога закона предлаже се прописивање услова под којима престаје статус кадета односно студента.

Права и обавезе кадета односно студената и полазника

Чланом 58. Предлога закона предлаже се да се права и обавезе кадета односно студената ближе уређују уговором, у складу са прописима о школовању у Министарству одбране и Војсци Србије.

Чланом 59. Предлога закона предлаже се могућност да се на Универзитету одбране могу школовати и усавршавати и страни држављани и то на основу међународног уговора. У ставу 3. предложено је овлашћење министра одбране да уреди начин пријема и ближе услове школовања, усавршавања и оспособљавања страних држављана на Универзитету одбране и јединицама и установама Министарства одбране и Војске Србије.

Чланом 60. Предлога закона предлаже се могућност да се професионални припадници Војске Србије могу школовати и усавршавати у иностранству у складу са плановима школовања и усавршавања професионалних припадника Војске Србије и државних службеника у Министарству одбране и потребама и могућностима Министарства одбране. У ставу 3. предложено је овлашћење министра одбране да уреди ближе услове и начин упућивања професионалних припадника Војске Србије на школовање и усавршавање у иностранству.

Чланом 61. Предлога закона предложено је прописивање услова под којим се професионални припадници Војске Србије могу школовати на другим универзитетима у Републици Србији као и надлежност за доношење одлуке о упућивању на школовање.

Чл. 62 – 64. Предлога закона предложено је прописивање услова под којима ученици, кадети односно студенти и полазници одговарају за повреде школског реда и дисциплине као и за повреду правила војне дисциплине. Решење је усаглашено са прописима о дисциплинској одговорности професионалних припадника Војске Србије.

Чл. 65 – 68. Предлога закона врши се усклађивање са одговарајућим прописима о финансирању средњих школа и високошколских установа чији је оснивач Република Србија.

Одредбом члана 65. предложени су извори финансирања војношколских установа и одговорност органа управљања за наменско и економично трошење средстава додељених из буџета.

Одредбом члана 66. предложен је начин употребе финансијских средстава а одредбом члана 67. располагање сопственим средствима војних високошколских установа, у складу са законом.

Одредбом члана 68. предложено је прописивање услова и надлежност за доношење одлуке о висини школарине за лица из грађанства и мерила за утврђивање школарине и обрачун трошкова школовања.

Чл. 69. и 70. Предлога закона предложена је сходна примена прописа о образовању и високом образовању у материји вођења евиденција, вођења јединственог информационог система и база података, као и приликом издавања јавних исправа.

Одредбом члана 70. дефинисана је сврха прикупљања података и механизам заштите идентитета ученика и кадета односно студената, у складу са прописима о заштити података о личности.

Чланом 71. Предлога закона уређује се признавање стране високошколске исправе ради наставка образовања у систему високог војног образовања у складу са одредбама закона којим се уређује област високог образовања.

Чланом 72. Предлога закона прописано је да се признавање стране високошколске исправе ради запошљавања врши у складу са одредбама закона којим се уређује високо образовање и национални оквир квалификација.

Чл. 73 – 75. Предлога закона предвиђено је уређивање поступка планирања, припремања, одобравања и издавања наставно – образовне литературе која је у употреби на војношколским установама, у складу са прописима о издавачкој делатности у Министарству одбране.

Чланом 76. Предлога закона предложено је да Министарство одбране врши управни и инспекцијски, као и стручно-педагошки надзор над радом војношколских установа као и над спровођењем заједничких студијских програма из члана 27. овог закона.

Прелазне и завршне одредбе

Чланом 77. Предлога закона предложени су услови за окончање започетих поступака за избор у звање наставника и сарадника као и статус

доцента, ванредних и редовних професора изабраних према прописима који су важили до ступања на снагу овог закона.

Чланом 78. Предлога закона предложено је да наставници и сарадници који су по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона испуњавали услове за рад у погледу степена и врсте стручне спреме, могу да обављају васпитно-образовни рад у средњим војним школама.

Чланом 79. Предлога закона предложени су услови за окончање започетих поступака вредновања и признавања јавних исправа.

Чланом 80. Предлога закона предложена је обавеза војношколских и војних научноистраживачких установа да, у прописаном року, ускладе организацију и рад са одредбама овог закона односно са прописима о научноистраживачкој делатности.

Чланом 81. Предлога закона предложен је рок за доношење подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона као и важење подзаконских аката донетих у складу са Законом о војним школама и војним научноистраживачким установама.

Чланом 82. Предлога закона предложен је престанак важења Закона о војним школама и војним научноистраживачким установама („Службени лист СРЈ”, бр. 80/94, 85/94 – исправка и 74/99 и „Службени лист СЦГ”, број 44/05), осим одредаба чл. 126–150. које остају на снази до доношења прописа из члана 35. став 6. Закона о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, бр. 110/05, 50/06, 18/10 и 112/15).

Чланом 83. Предлога закона предложено је да овај закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС”, а да се примењује од почетка школске 2018/2019. године односно од 1. септембра 2018. године.

4. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКТА

За спровођење овог закона средства за 2018. годину су обезбеђена у буџету Министарства одбране за 2018. годину, програм „Операције и функционисање Министарства одбране и Војске Србије”, програмска активност „Функционисање Министарства одбране и Војске Србије”, функција 210, извор финансирања „01” – Приходи из буџета, у износу од 1.638.306.000 динара.

Средства из буџета за 2018. годину су обезбеђена према следећем:

- група 421 – Стални трошкови, у износу од 1.085.811.000 динара,
- група 422 – Трошкови путовања, у износу од 35.005.000 динара,
- група 423 – Услуге по уговору, у износу од 228.618.000,
- група 424 – Специјализоване услуге, у износу од 6.965.000 динара,
- група 425 – Текуће поправке и одржавање, у износу од 77.507.000 динара,
- група 426 – Материјал, у износу од 203.085.000 динара,
- група 472 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета, у износу од 840.000 и

- група 482 – Порези, обавезне таксе и казне, у износу од 475.000 динара.

Поред средстава обезбеђених у оквиру програмске активности „Функционисање Министарства одбране и Војске Србије” за спровођење закона у 2018. години планирана су и средства у оквиру Буџетског фонда за потребе војног образовања и војне научноистраживачке делатности, програмска активност „Унапређење стања војног образовања и ВНИД”, функција 250, извор финансирања „04” – Сопствени приходи, у износу од 130.000.000 динара, према следећем:

- група 416 – Награде запосленима и остали посебни расходи, у износу од 1.000.000 динара,
- група 422 – Трошкови путовања, у износу од 4.000.000 динара,
- група 423 – Услуге по уговору, у износу од 16.000.000 динара,
- група 424 – Специјализоване услуге, у износу од 59.000.000 динара,
- група 425 – Текуће поправке и одржавање, у износу од 18.000.000 динара,
- група 426 – Материјал, у износу од 500.000 динара и
- група 512 – Машине и опрема, у износу од 31.500.000 динара.

За спровођење овог закона за 2018. годину планирана средства по свим изворима финансирања и програмским активностима износе 1.768.306.000 динара.

Средства за 2019. и 2020. годину ће се планирати у оквиру програма „Операције и функционисање Министарства одбране и Војске Србије”, у напред наведеним износима, а у складу са пројекцијом расхода Министарства одбране за 2019. и 2020. годину.

5. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се доношење овог закона по хитном поступку у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћени текст), јер би недоношење Закона у овом поступку могло да проузрокује штетне последице по безбедност земље и рад органа и организација, с обзиром да постоји неодложна потреба да се са применом овог прописа отпочне у новој школској години, од 1. септембра 2018. године, до када је неопходно благовремено извршити све припреме.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство одбране

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ВОЈНОМ ОБРАЗОВАЊУ

DRAFT OF THE LAW ON MILITARY EDUCATION

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08)(у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа - НЕМА

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума – НЕМА

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума - НЕМА

г) Разлози за делимично испуњавање, односно не испуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума - НЕМА

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију– НЕМА

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

Не постоје релевантни прописи Европске уније са којима је потребно ускладити одредбе Предлога закона о војном образовању.

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

НЕМА

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза

из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје релевантни прописи Европске уније са којима је потребно ускладити одредбе Предлог закона о војном образовању.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик? /

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?- НИЈЕ

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености – НЕ